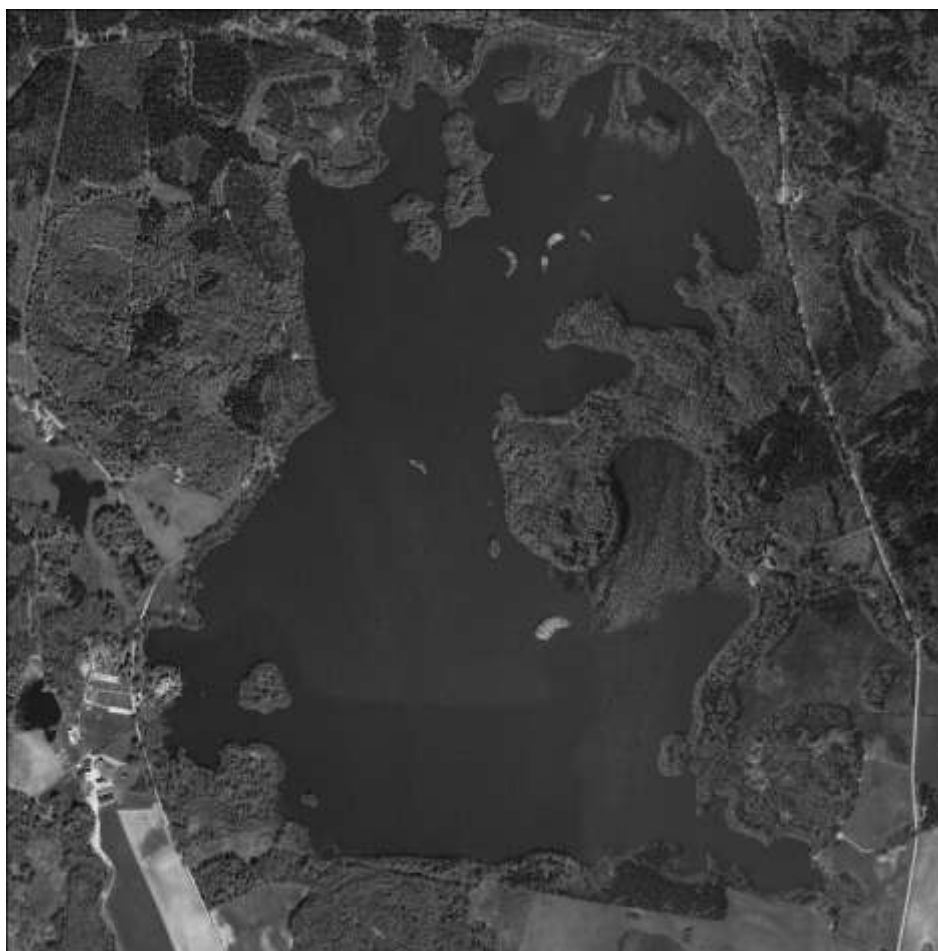

Snogeholmssjön

Redovisning från Sjödatabasen
2012-10-10 (Utskriftsdatum)

Innehåll:

Sammanfattning.....	3
Geografi och hydrologi.....	4
Kartor.....	5
Påverkan och verksamheter.....	6
Skydd och utpekanden.....	6
Miljöövervakning och undersökningar.....	7
Biologiska förhållanden.....	8
Kemiska förhållanden.....	10
Referenser, källor och mer information.....	18

Denna redovisning är en utskrift från en sammanställning av data som gjorts i programmet MS Access. Uppgifter om sjödatabasens innehåll, källor till data, struktur och resultatbehandling ges i PM Presentation av Sjödatabasen (Ekologgruppen 2011).

Kartmaterial publicerat i rapporten:

GSD-Terrängkartan © Lantmäteriet (sid 3)

Avrinningsområden © SMHI (sid 4)

GSD-Fastighetskartan, GSD-Ortofoto, Historiska flygbilder, Skånska rekognoseringskartan (eller Generalstabskartan) samt Häradsekonomska kartan © Lantmäteriet (sid 5)

Sammanfattning

Snogeholmssjön är en hypertrof, mycket näringsrik, slättsjö med stora vassområden. Tillrinningsområdet består främst av skog. Sjön utsattes för en vattensänkning på ca 1 meter under 1930-talet. Fågellivet är rikt både vad gäller häck- och flyttfågel. Sjön har ett stort bestånd av sjögull som inte finns naturligt i Sverige. Blågrönalgbloomingar förekommer regelbundet. Flodkräfta har tidigare funnits i sjön men försvann 2005. Ur sportfiskesympunkt är sjön värdefull. Sjön har ett rikt fiskebestånd med många olika arter. I sjön har det sedan lång tid tillbaka bedrivits yrkesfiske. Delar av området väster om Snogeholmssjön är Natura 2000-område.

Biologiska förhållanden

Växtplankton År: 1949,1972,1989,1991,1992,1993,1994,1995, 2005, 2009, 2010

Trofinivå: mycket näringsrik (hypertrof) Pot. toxinbildare: stort (5, 1989)
Biomassa: -

Makrofyter År 1947
Flytblads/undervattensväxter, artantal/år: 15 (1947)

Bottenfauna (litoral) År: 1995, 2000
Artantal/undersök.: 25-34 (måttligt) Artantal tot: 42

Naturvärde: allmänt-högt Försurningspåverk.: obetydlig

Fisk År: ingen data
Artantal totalt: - Medelvikt/nät (kg): -

Vattenkemiskt tillstånd

Tillståndsklassning av resultat enligt Naturvårdsverkets Rapport 4913

Tillstånd avser de tre senaste augustivärdena (år-år)

Fosfor (tot-P, µg/l): (2008 - 2010)	75
Kväve (tot-N, µg/l): (2008 - 2010)	1343
Siktdjup (m): (2008 - 2010)	0,6
Färg (mgPt/l): (1993 - 1996)	25
Alkalinitet (mekv/l): (2008 - 2010)	2,43
Klorofyll a (mg/m ³) (2008 - 2010)	65

Mycket bra Dåligt

Statusklassning och miljö kvalitetsnormer

Status redovisas för sjöar som är vattenförekomster enligt vattenmyndigheten

Ekologisk status 2009 och MKN*

Övergripande Ekologisk status **Otillfredsställande** Krav, MKN*: **God 2027**

Kvalitetsfaktorer
 Växtplankton: otillfredsställande
 Makrofyter: oklassad
 Näringsämnen: dålig
 Siktdjup: dålig
 Försurning: hög
 Fisk: oklassad
 Särsk. föroren. ämnen: oklassat

Kemisk status 2009 och MKN*

Klassning av EU utpekade prioriterade ämnen -miljögifter (exkl kvicksilver)

Kemisk status: **God** Krav, MKN*: **God 2015**

* MKN = Miljö kvalitetsnorm (eller krav) 2009 för ekologisk respektive kemisk status

Miljöproblem

Uppgifter från vattenmyndigheten gällande vattenförekomster

Övergödning: Ja
 Fysisk påverkan morfologi: -
 Försurning: Nej
 Främmande arter: Nej
 Miljögifter (exkl kvicksilver): Nej

Verksamheter/påverkan

Hydrologi: Sjön är sänkt 1933
 Markläckage: Hög näringsbelastning från jordbruksmark
 Punktutsläpp: Enskilda avlopp

Fiske: Fritidsfiske

Geografi och Hydrologi

Sjödata

Utloppskoordinater (SMHI) 616267 136857
 Vattenförekomst/övr vatt: SE616267-136857

Huvudavrinningsområde: Kävlingeån

Vattendistrikt: 4. Södra Östersjön

Kommun(er): Sjöbo

Tillrinningsområde: 52 km²

Medeltillrinning: 9 l/s km²

Tillrinnande vattendrag

Klingavälsån

Utlopp: Klingavälsån

Vattenuttag: -

Vattenreglering: -

Sjöyta: 2,58 km²

Största djup: 8,5 m

Medeldjup: 3,9 m

Sjövolym: 11,55 M m³

Omsättningstid: 0,8 år

Strandlinje: 13660 m

Sjösänkning: 1933

Sänkning (m): -

Sjömorfologi:

Flikig slättsjö med flera vikar och uddar samt flera öar/holmar

Närmsta större tätort (>1000 inv):

Sjöbo 6 km N, Blentarp 8 km V

Djupkarta saknas

Större händelser

Ej känt

Kartor

Förr och nu. Fastighetskartan, till höger, visar sjön och dess omgivning idag. På andra raden finns Skånska Rekognoscerings-kartan (ca 1820-tal) till vänster och Häradekonomiska kartan (ca 1930-tal) till höger.

I de fall där Skånska Rekognosceringskartan saknas visas istället Generalstabskartan (slutet 1800- till tidigt 1900-tal).

Den nedre raden visar flygfoton där den vänstra är från 1940-tal och den högra aktuell.

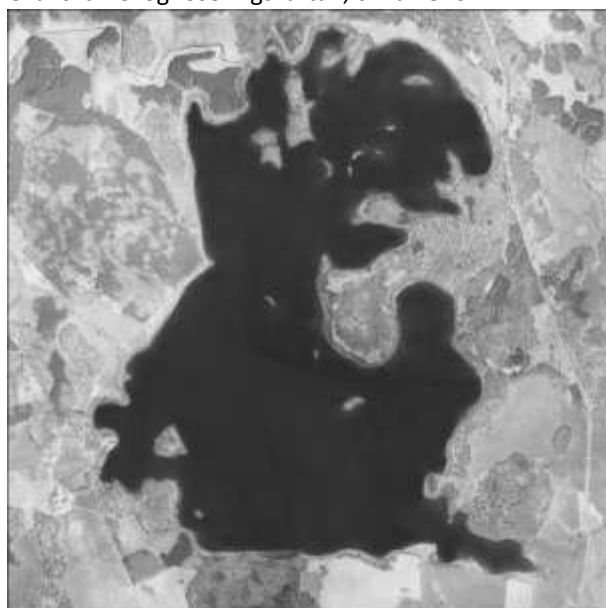
Fastighetskartan, cirka 2010

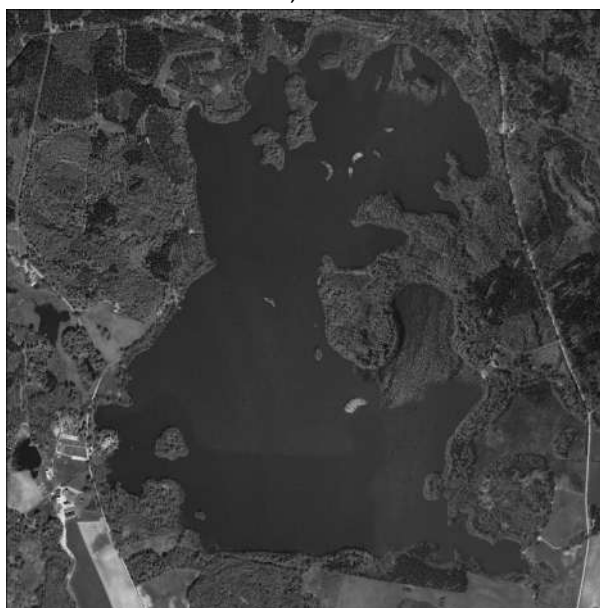
Skånska Rekognosceringskartan, cirka 1820

Häradsekonomiska kartan, cirka 1930

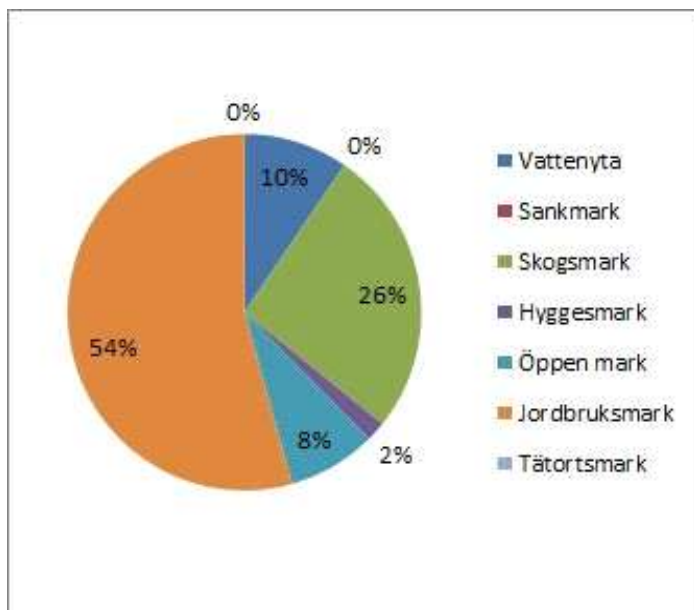

Flygfoto, 1940-tal

Flygfoto, cirka 2010

Påverkan och verksamheter

Marktyp	Areal (km ²)	Andel (%)
Vattenyta	5,12	9,6
Sankmark	0	0
Skogsmark	14,01	26,2
Hyggesmark	0,97	1,8
Jordbruksmark	29,05	54,3
Öppen mark	4,32	8,1
Tätortsmark	0,01	0

Beräkning av markanvändningen är baserad på: sjöns och tillflödets tre delavrinningsområden.

Områdets totala yta är 53,47 km².

Anläggningar och pågående verksamheter

- Reningsverk med utsläpp i eller nära sjön -
- Reningsverk i tillrinningsområdet: -
- Tätorter i närområdet: -
- Glesbebyggelse i tillrinningsområdet: Måttlig
- Större gårdar och gods i närområdet: Snogeholm
- Fiske: Aktivt organiserat fritidsfiske
- Andra större anläggningar/verksamheter i närområdet: -

Avslutade verksamheter

-

Skydd och utpekanden

- Strandskydd: hela sjöstranden
- Naturreseptat: nej
- Natura 2000: nej
- Natura 2000 naturtyp/arter: -

Krav naturtyp/arter: -

- Riksintressen Natur: hela sjön och närområde
- Friluftsliv: hela sjön och närområde (MB 3 och 4kap)
- Kultur: sjöns norra del

Fiskvattendirektiv (NFS 2002:6): nej

Särskilda miljö kvalitetsnormer för fiskvattnen (SFS 2001:554): nej

Utpek. i miljömålsunderlag (Lev. sjöar): nationellt särskilt värdefullt vatten

Ramsar (våtmarkskonventionen): nej

Fasta fornlämningar i närområdet: ja

Vattenskyddsområde: nej

Skyddsområde för djur: -

Värdefullt tätortsnära rekreationområde: Snogeholmsområdet, objekt 109

Miljöövervakning, kontrollprogram och utförda undersökningar

Nationell miljöövervakning (NMÖ) administreras av Naturvårdsverket,
Regional miljöövervakning (RMÖ) administreras av Länsstyrelsen,
Samordnad recipientkontroll (SRK) administreras av vattenråd eller vattenvårdsförbund

Biologiska undersökningar

Plankton: Planktonundersökning 1949 (Lundh 1951), Tusen sjöar 1972 (Rosén 1981),
1989,1991,1992,1993,1994,1995 (Cronberg 1996), Skånska sjöar 2005, 2009, 2010-

Makrofyter: Växtinventering 1947 (Lundh 1951)

Fisk: ingen data

Bottenfauna Riksinventering 1995 och 2000 (litoral)

Fåglar: -

Vattenkemi - undersökningsprogram

Regional referenssjö (1-4 prov/år beroende sjö och på parameter), 1998-

Riksinventering/omdrev (1 prov per undersökt år), 1972- , OBS - ej importerat i denna databas

Skånska sjöar (augustiprov, standardkemi) 1967-

Andra undersökningar

Sediment: Ej känt

Biotopkartering: Ej känt

Övrigt: Ej känt

Bedömning av kunskapsunderlag - bristanalys

Allmän vattenkemi: 1 gång/år.

Plankton: Program saknas

Makrofyter: Tidigare undersökningar finns, program saknas

Fisk: Program påbörjas

Bottenfauna: Senast 2010. Program utvecklas

Fåglar: Uppföljningsprogram saknas

Biotopkartering: Dokumentation av sjöns strandmorfologi och bottentyper saknas

Påverkansbedömning Dokumentation och insamling av data för bedömning av påverkan från utsläpp, fiske och annan verksamhet saknas. Modell för fortlöpande beräkning för markläckage finns specifikt för sjöns avrinningsområde.

Åtgärder

Vattenmyndigheten har redovisat åtgärdsförslag för aktuellt huvudavrinningsområde där sjön ingår.

Lokalt utförs åtgärder enligt följande:

Saknas

Biologiska förhållanden

Plankton

Växtplankton dominerades 1949 av de blågröna algerna *Microcystis flos-aquae* och/eller *Aphanocapsa sp.* (Lundh 1951). Även 1972 dominerade blågröna alger (*Pseudanabaena limnetica*, *Aphanizomenon flos-aque*) (Rosèn 1981). Under perioden 1989 – 1995 dominerades växtplankton av blågrönalger samtliga år utom 1989 och 1992, då kiselalger dominerade. Sammansättningen har varit likartad med *Planktolyngbya limnetica*, *Planktothrix agardhii*, *Microcystis aeruginosa*, *M. flos-aquae* och *Aphanizomenon skujae* som vanligaste arter. I undersökningar 1994 och 1995 dominerade blågrönalger till 100 %. 1994 var *Aphanizomenon skujae* vanligast och 1995 dominerade *Prochlorothrix hollandica*. Prov på algtoxiner togs båda åren och 1995 påvisades toxin som var levertoxiskt. Biomassan mätt som klorofyll har ökat, men det är stora variationer mellan åren. Sjön är hypertrof, mycket näringsrik.

Makrofyter

Inventeringar 1947-48 (Lundh 1951) uppger 15 flyt- och undervattensväxter i sjön, av vilka kan nämnas åtta olika natearter. Flybladsvegetationen dominerades av axslinga, med inslag av vattenpest och den inplanterade arten sjögull. Områdena med kortskottsväxter var starkt begränsade. Områden med bladvass fanns runt sjön, med inslag av blomvass och smalkaveldun.

Vassens utbredning i sjön tolkat från flygbilder 1939 och 1986 redovisas i Walther 1991. Den totala vassytan har ökat med 29 % mellan dessa år (från 0,07 till 0,09 km²). Vattenytan har minskat 3 %. Vassvegetationen har ökat främst i de norra delarna och minskat vid de båda tillflödena i sydöst och sydväst. Minskningarna vid tillflödena beror troligen på privata rensningsinsatser.

Bottenfauna/evertebrater

Snogeholmssjön har undersökts i Riksinventeringen 1995 och 2000. Artantalet var måttligt högt. Förutom fjädermygglarver och glattmaskar dominerades strandfaunan av bl a sötvattensgråsugga och dagsländesläktet *Caenis*. Alla viktiga djurgrupper fanns representerade. Nio olika snäckarter har påträffats, bl a den ovanliga *Bithynia leachii*. En stormussla (*Anodonta anatina*) har registrerats. Bland andra arter kan nämnas iglar (4 arter), bäckvattenbaggen *Oulimnius sp.* och nattsländor (7 arter). Av nattsländor förekom bl a *Ecnomus tenellus*, *Molanna angustata* och *Mystacides longicornis*. Artlistor finns i Ekologgruppens bottenfaunabas. Flodkräfta har enligt VISS tidigare funnits men försvann ca 2005. Flod- och signalkräfta finns nedströms Snogeholmssjön.

Biologiska förhållanden

Fisk

Följande 10 fiskarter finns registrerade i sjön från 1960-80 talet (1): abborre, benlöja, braxen, gädda, gers, gös, mört, ruda, sarv och ål (rödlistad, akut hotad). Även kräfta uppgavs. Gös planterades in i sjön 1914 (Filipsson 1994).

Fåglar

Ingen data

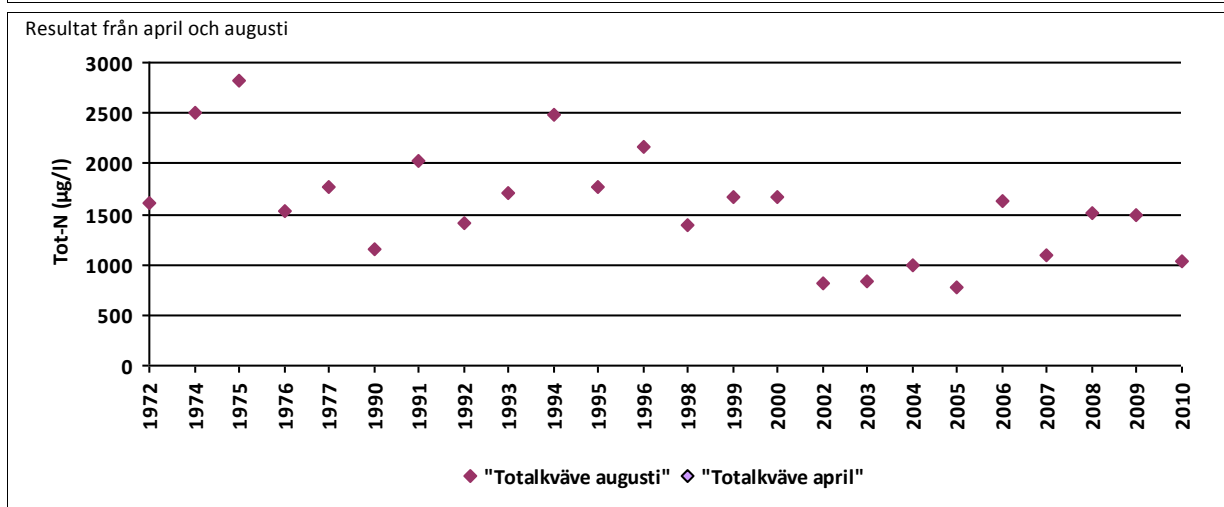
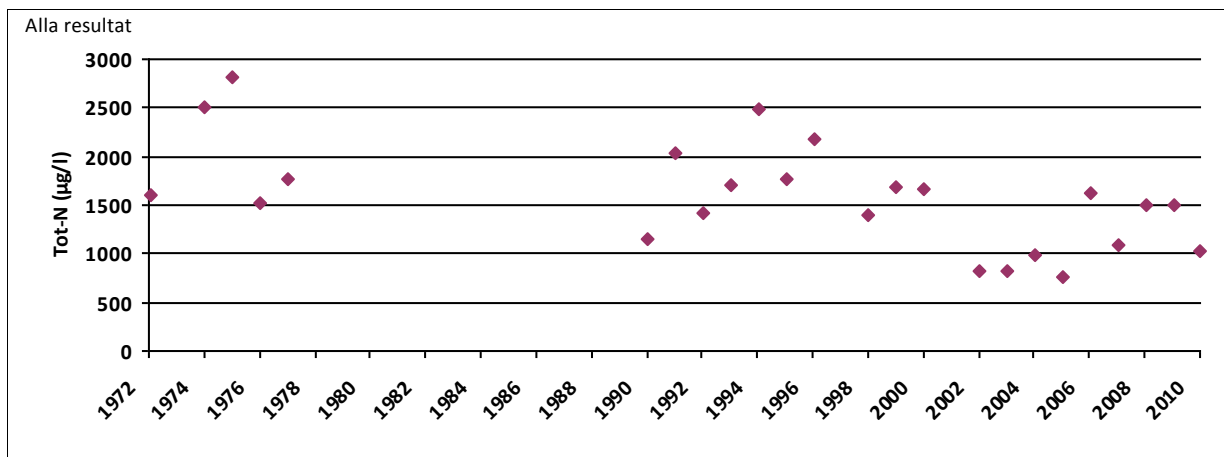

Främmande arter

Främmande art som bedöms kunna utgöra negativ påverkan (enligt VISS): Nej
Sjögull, vattenpest

Kemiska förhållanden - Totalkväve

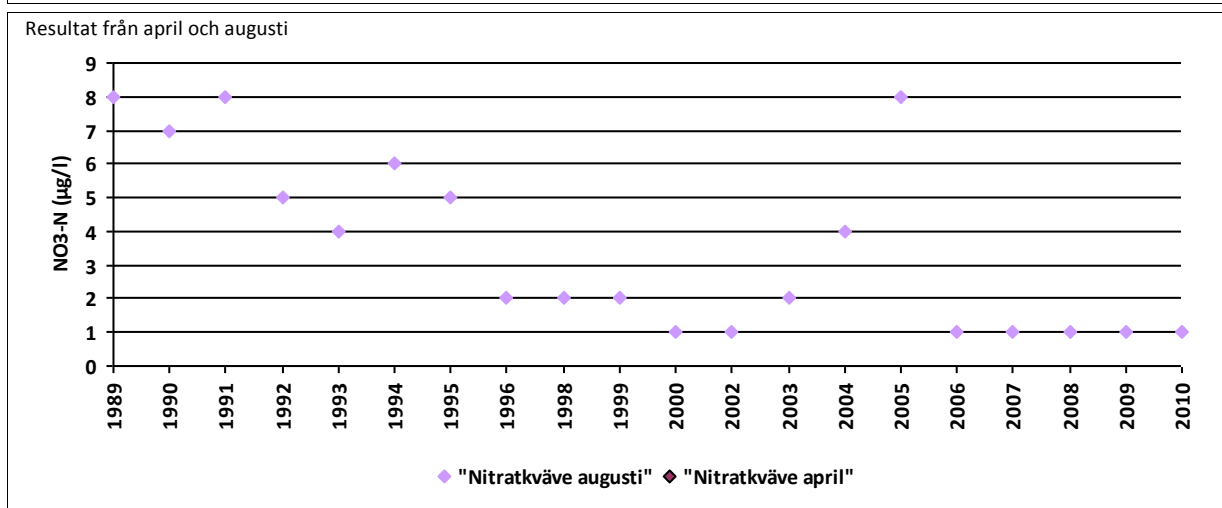
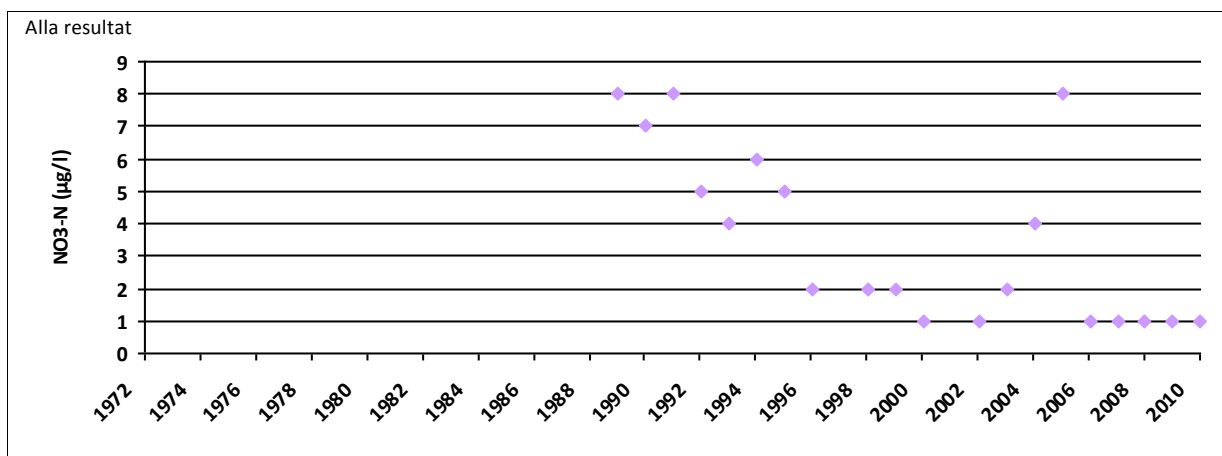
Period:	1972 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		24	1575	768	2820
Höst (okt, nov)					
Helår		24	1575	768	2820
Tre senaste augustimätningarna			1343		

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Snogeholmssjön provtas sommartid inom programmen Regional Miljöövervakning (1998 – pågår) och Skånska Sjöar (1972-1996). De uppmätta totalkvävekoncentrationerna ligger huvudsakligen i klasserna "höga halter" och "mycket höga halter". Tidsserien uppvisar en minskande trend över tiden.

Kemiska förhållanden - Nitratkväve

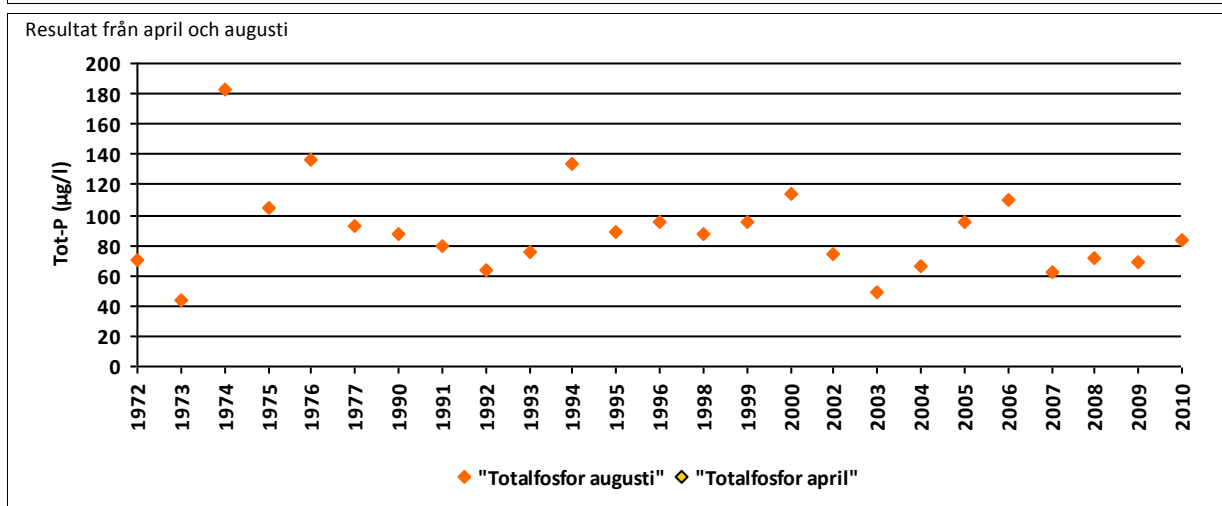
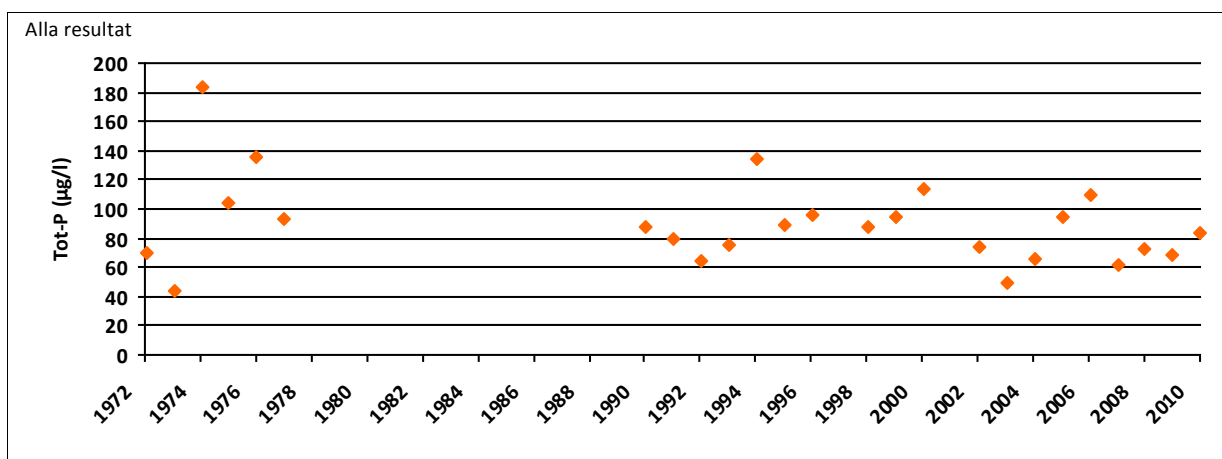
Period:	1972 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		19	3	1	8
Höst (okt, nov)					
Helår		19	3	1	8
Tre senaste augustimätningarna			1		

Värden anges i µg/l och avser summa NO₂N + NO₃N

Kommentar:

Snogeholmssjön provtas sommartid inom programmen Regional Miljöövervakning (1998- pågår) och Skånska Sjöar (1989-1996). Uppmätta halter är mycket låga.

Kemiska förhållanden - Totalfosfor

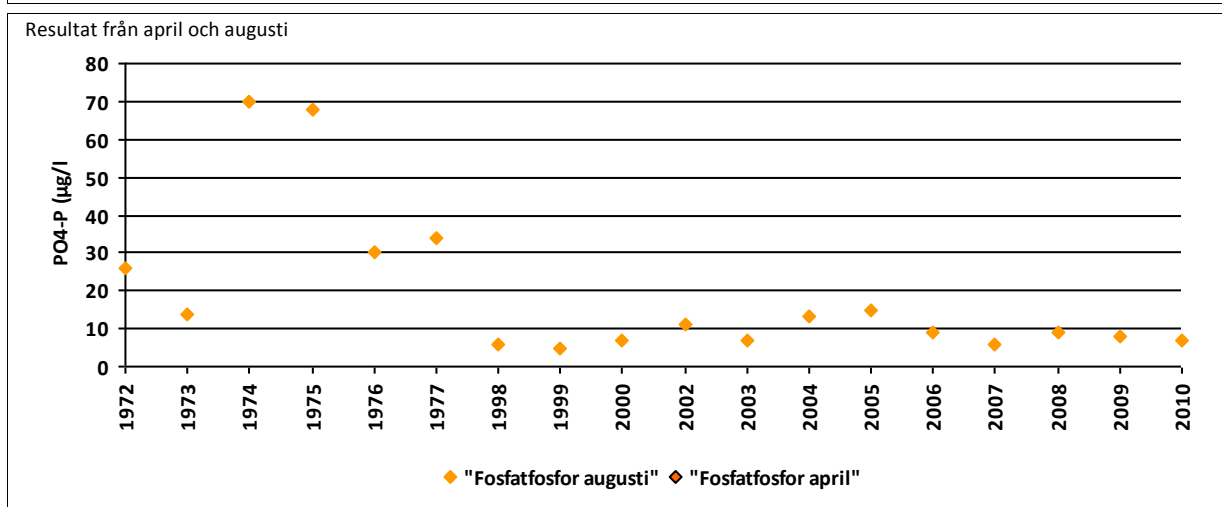
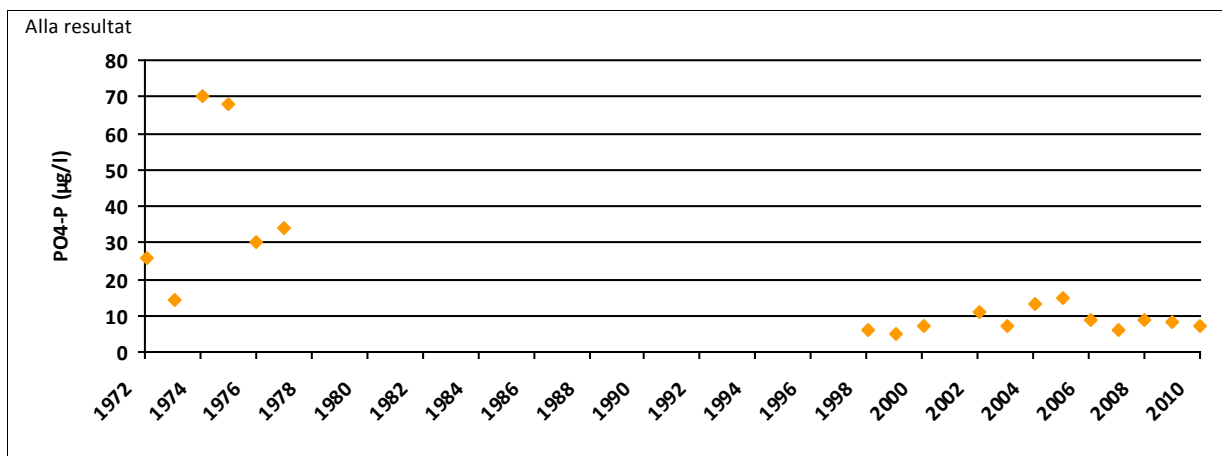
Period:	1972 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		25	89	44	183
Höst (okt, nov)					
Helår		25	89	44	183
Tre senaste augustimätningarna			75		

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Snogeholmssjön provtas sommartid inom programmen Regional Miljöövervakning (1998- pågående) och Skånska Sjöar (1972-1996). Tidsserien med sommarvärden uppvisar minskande halter sedan mätningarnas början. Halterna karaktäriseras som "mycket höga" och "extremt höga". Under 2000-talet har totalfosforkoncentrationen sommartid mestadels legat under 100 µg/l.

Kemiska förhållanden - Fosfatfosfor

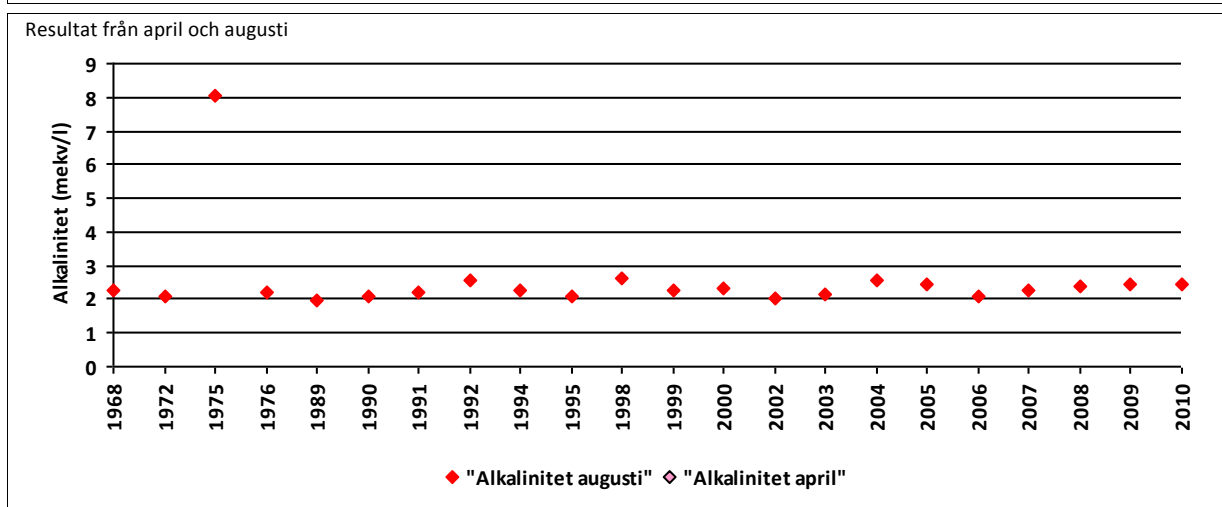
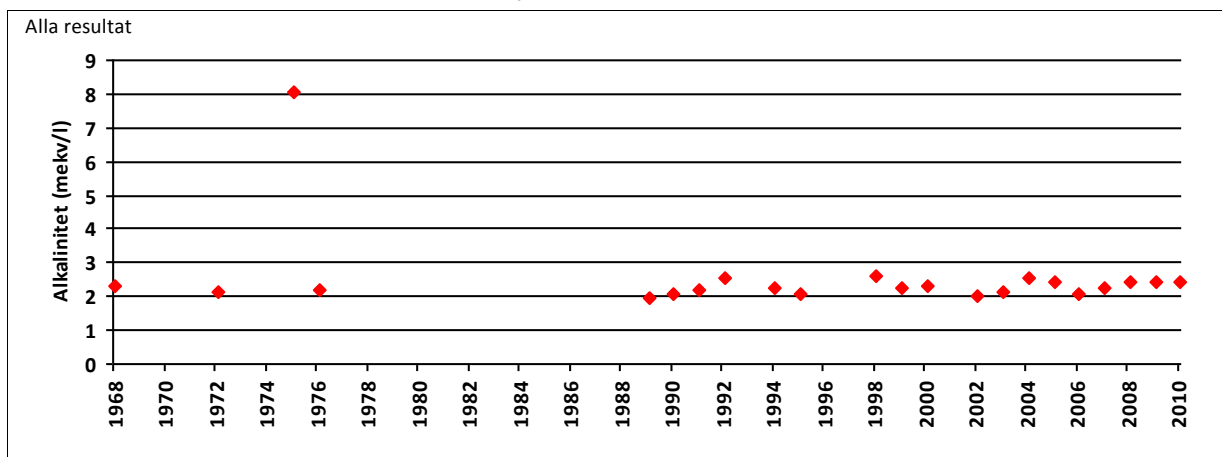
Period:	1972 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		18	19	5	70
Höst (okt, nov)					
Helår		18	19	5	70
Tre senaste augustimätningarna			8		

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Snogeholmssjön provtas sommartid inom programmen Regional Miljöövervakning (1998- pågående) och Skånska Sjöar (1972-1996). Sommarhalterna av fosfat uppvisar en minskning från de enstaka mätningarna med höga värden på 60- och 70-talen fram till idag. Generellt utgör fosfatfosforfraktionen en mycket liten del av totalfosfor.

Kemiska förhållanden - Alkalinitet/Aciditet

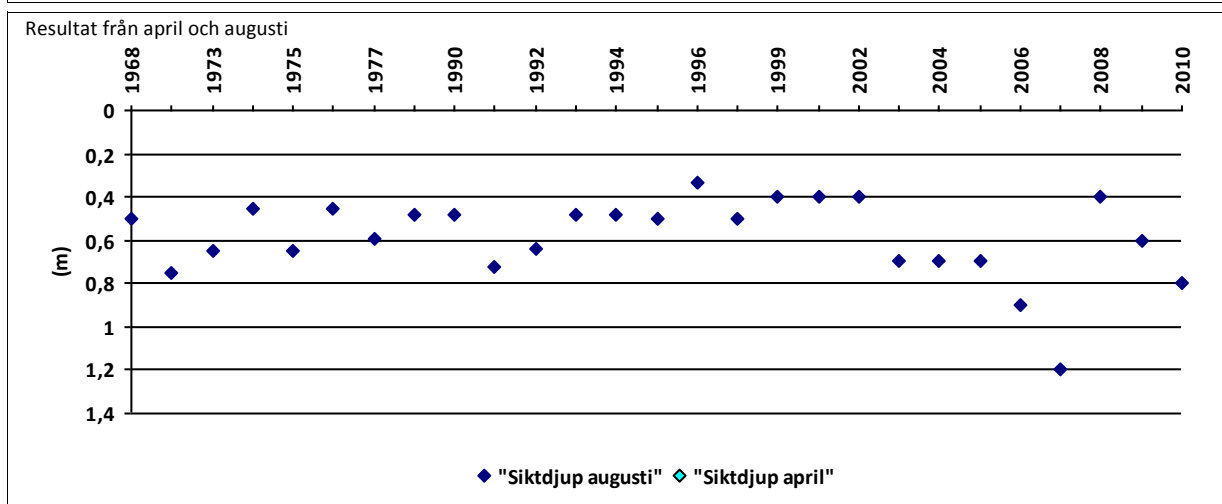
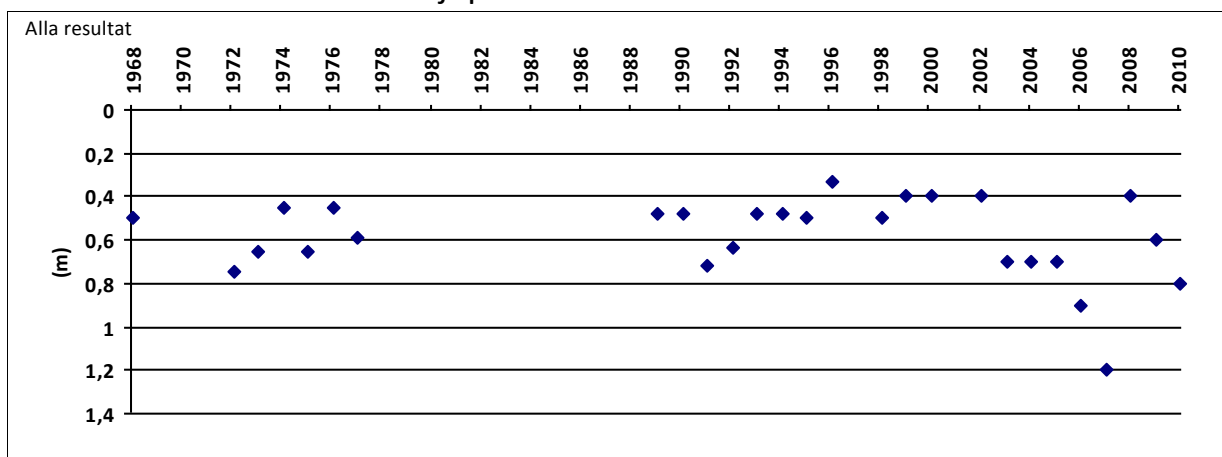
Period:	1968 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		22	2,54	1,94	8,05
Höst (okt, nov)					
Helår		22	2,54	1,94	8,05
Tre senaste augustimätningarna			2,43		

Värden anges i mekv/l

Kommentar:

Snogeholmssjön har provtagits under sommarmånader inom programmen Regional Miljöövervakning (1998-pågående) och Skånska Sjöar (1968-1996). Sjön är ej försurningspåverkad och har en buffringskapacitet som klassas som "mycket god" (> 0,2 mekv/l). Ingen trend kan observeras i tidsserien.

Kemiska förhållanden - Siktdjup

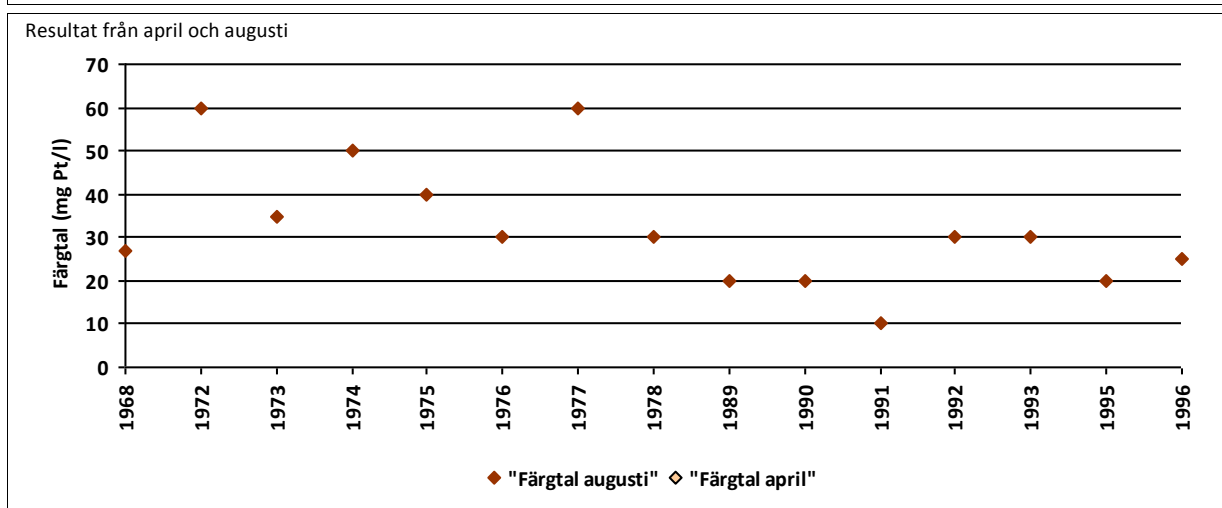
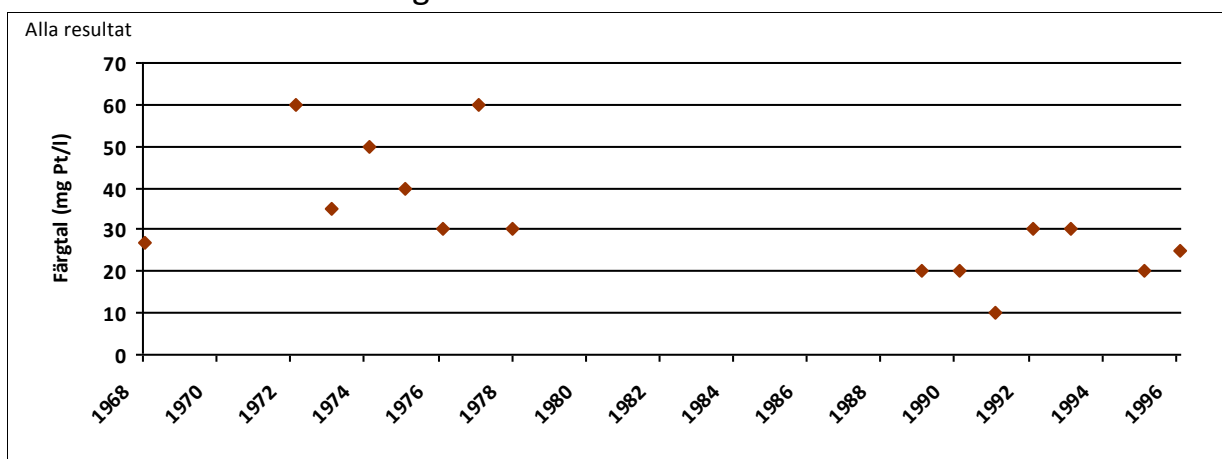
Period:	1968 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		27	0,6	0,3	1,2
Höst (okt, nov)					
Helår		27	0,6	0,3	1,2
Tre senaste augustimätningarna			0,6		

Värden anges i m och avser värde utan vattenkikare

Kommentar:

Snogeholmssjön under sommarmånader inom programmen Regional Miljöövervakning (1998- pågående) och Skånska Sjöar (1968-1996 med avbrott mellan 1978 och 1988). Snogeholmssjön har ett siktdjup som sommartid normalt ligger mellan 0,4 och 1 meter, vilket klassas som "mycket litet" (< 1 m). Efter att ha legat runt 0,4 m under 90-talet har siktdjupet under 00-talet generellt varit större.

Kemiska förhållanden - Färgtal

Period:	1968 - 1996	Antal	Medel	Min	Max
---------	-------------	-------	-------	-----	-----

Vinter (feb, mars)

Vår (april)

Sommar (juli, aug)	15	32	10	60
--------------------	----	----	----	----

Höst (okt, nov)

Helår	15	32	10	60
-------	----	----	----	----

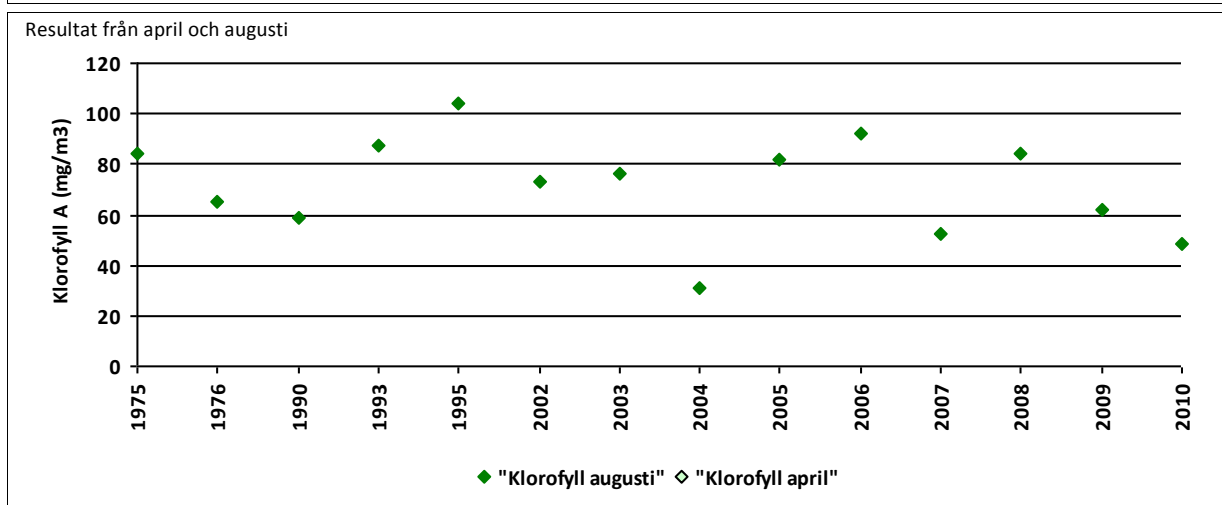
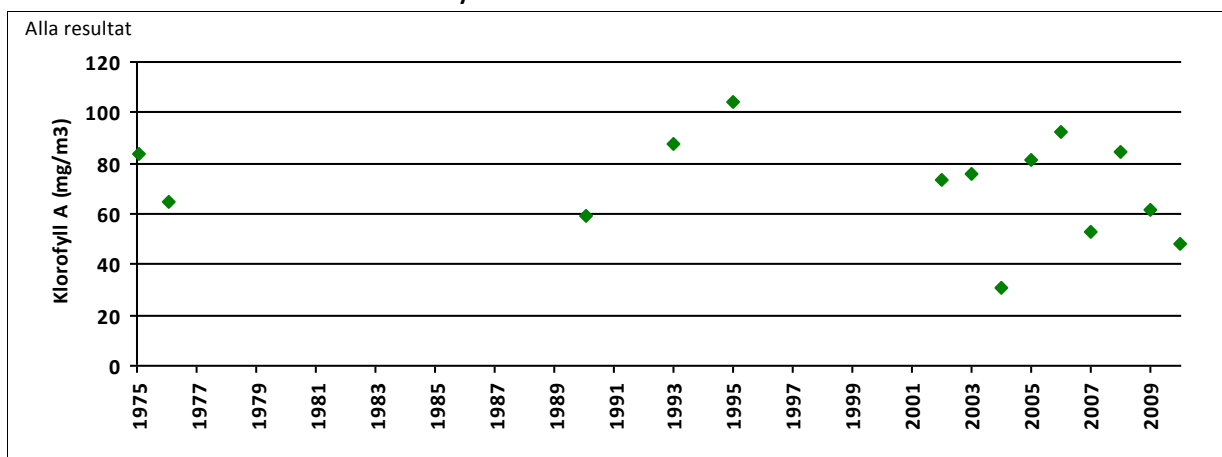
Tre senaste augustimätningarna	25
--------------------------------	----

Värden anges i mgPt/l

Kommentar:

Det finns ett 15-tal sommarmätningar inom programmet Skånska Sjöar (1968-1996). Vattnet karaktäriseras som "svagt" och "måttligt färgat". De högsta värdena uppmättes på 70-talet medan de senaste mätningarna från 90-talet är lägre.

Kemiska förhållanden - Klorofyll

Period:	1975 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)					
Sommar (juli, aug)		14	71,5	31,1	104,0
Höst (okt, nov)					
Helår		14	71,5	31,1	104,0
Tre senaste augustimätningarna			64,9		

Värden anges i mg/m3

Kommentar:

För klorofyll finns ett 15-tal sommarmätningar inom programmen Regional Miljöövervakning (2002- pågående) och Skånska Sjöar (1975-1994). Uppmätta värden karakteriseras som "mycket höga" halter (> 40 mg/m3).

Referenser, källor och mer information

Allmänna källor och kompletterande information

Länk till mer information (länkar nås i databasläget "Rapportvy")

<u>Uppgiftstyp</u>	<u>Datavärd</u>	
Arealer och markanvändning:	SMHI – SVAR	länk till karttjänst
	SMED	länk till data
Vattenföringar och näringsbelastning:	SMHI - VattenWeb	länk till karttjänst
Geologi:	SGU	länk till karttjänst
Vattenkvalitetsstatus och MKN:	Vattenmyndigheterna	länk till VISS
Skyddad natur:	Naturvårdsverket	länk till karttjänst
	Länsstyrelsen	länk till karttjänst
Värdefull skog:	Skogsstyrelsen – Skogens pärlor	länk till karttjänst
Vattenkemi, sediment, plankton och, Bottenfauna:	SLU, nationell databas	länk till data
Nätprovfisken:	SLU – databas NORS	länk till databas
Fornlämningar:	Riksantikvarieämbetet – Fornsök	länk till karttjänst

Referenser gällande Snogeholmssjön

Almestrand A. & Lundh A. 1951. Studies on the vegetation and hydrochemistry of Scanian lakes III. Distribution of macrophytes and some algal groups. Lunds Botaniska förening, Botaniska notiser, Supplement vol 3:1.

Almestrand A. & Lundh A. 1951. Studies on the vegetation and hydrochemistry of Scanian lakes I-II. Lunds Botaniska förening, Botaniska notiser, Supplement vol 2:3.

Almestrand A. & Lundkvist C. 1987. De sydöstskånska sjöarna – en kunskaps-sammanställning. Länsstyrelsen i Malmöhus län. Naturvårdsenheten meddelande nr 1987:3

Andersson G. 1968. Kemiska förändringar i skånska sjövattnen. Vatten nr 4 1968.

Andersson G. 1970. Vattenkemiska förhållanden i sydsånska sjö senvintern 1970. Vatten nr 2 1970.

Andersson G. 1980. Långtidsmässiga vattenkemiska förändringar i några svenska sjöregioner. Avhandling, Limnologiska institutionen, Lunds universitet.

Bengtsson K. 2006. Storskarven i Skåne. Anser nr 4:203-208

Cronberg G. & Annadotter H. 1996. Förekomst av algtoxiner i sjöar - Malmöhus län 1994-95. Rapport, Limnologiska avdelningen, Ekologiska institutionen, Lunds universitet på uppdrag av Kävlingsåns vattenvårdsförbund.

Cronberg G. 1996. Blågröna alger i skånska sjöar - Förekomst och utveckling under 1900-talet. Rapport Ekologiska institutionen, Limnologi, Lunds universitet på uppdrag av Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Ekologgruppen. 2002. Riksinventering av bottenfauna i Skåne 2000. Länsstyrelsen i Skåne län.

Ekologgruppens bottenfaunadatabas. 2011

Filipsson O. 1994. Nya fiskbestånd genom inplantering eller spridning av fisk. Information från Sötvattenslaboratoriet 1994:2 1-65

Johansson H. & Persson G. 2001. Svenska sjöar med höga fosforhalter - 790 naturligt eutrofa eller eutrofierade sjöar? Rapport 2001:8, Institutionen för geovetenskaper, sedimentologi, Uppsala universitet.

Lundh A. 1951. Studies on the vegetation and hydrochemistry of Scanian Lakes III. Distribution of macrophytes and some algal groups. Botaniska Notiser suppl. 3(I): 1-138.

Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1991. Börringesjön - Vassvegetationens utveckling i sex sydsånska sjöar under perioden 1938/39-1986. Länsstyrelsen i Malmöhus län, Naturvårdsenheten meddelande nr 1991:1

Naturvårdsenheten, 1987. De sydöstskånska sjöarna – en kunskaps-sammanställning. Meddelande 1987:3, Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Persson K. 1979. Sjöinventering i Malmöhus län. Länsstyrelsen i Malmöhus län, Naturvårdsenheten meddelande nr 1979:3.

Rosén G. 1981. Tusen sjöar. Växtplanktons miljökrav. SNV Rapport: 1-119.

Snogeholmssjön

SMHI. Sänkta och torrlagda sjöar. Svenskt Vattenarkiv, Hydrologi Nr 62, 1995

SOF, 2006. Kända storskarv och silltrutkolonier i Skåne. Anser 2006:1

Walther Y. 1988. Vassvegetationens utveckling i sex sydsånska sjöar under perioden 1938/39 - 1986. Länsstyrelsen i Malmöhus län Medd 1991:1

VBB AB. 1979. Romeleåsen, Översiktlig plan 1979. (vegetationskartor)

VISS Vatteninformationssystem Sverige. 2001